

РЕЗЮМЕ

Результати рейтингу

«Прозорість міст та регіонів в Україні»

<http://local-governments.icps.com.ua/>

Автори:

Юлія Проценко

Аналітик з економічних питань МЦПД

Єгор Киян,

Аналітик з економічних питань МЦПД

Міхал Пішко,

Transparency International Словаччина

Березень 2021

ЗМІСТ

ПРО ПРОЕКТ.....	2
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО РЕЙТИНГ ТА ЙОГО МЕТОДОЛОГІЯ.....	3
КЛЮЧОВІ РЕЗУЛЬТАТИ РЕЙТИНГУ ПРОЗОРОСТІ ОБЛАСНИХ РАД УКРАЇНИ	7
КЛЮЧОВІ РЕЗУЛЬТАТИ РЕЙТИНГУ ПРОЗОРОСТІ МІСЬКИХ РАД УКРАЇНИ	12
ПІСЛЯМОВА.....	18
РЕЙТИНГ ПРОЗОРОСТІ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ – ПОВНИЙ СПИСОК	19
РЕЙТИНГ ПРОЗОРОСТІ НАЙБІЛЬШИХ МІСТ УКРАЇНИ – ПОВНИЙ СПИСОК	20

ПРО ПРОЕКТ

Рейтинг «Прозорість та фінансове здоров'я міст та регіонів в Україні» підготовлено в рамках проекту «Зміцнення демократичної стійкості ключових державних інституцій в Україні», що реалізується Міжнародним центром перспективних досліджень (МЦПД) у партнерстві з Інститутом економічних і соціальних реформ (INEKO). Ініціатива підтримується за програмою Посольства США в Україні.

Метою цього проекту є підвищення ефективності державного управління, самоврядування та громадянського суспільства у сфері створення та контролю регіональної політики, управління державними підприємствами, моніторингу бюджетів та інформаційної відкритості муніципалітетів. Це буде досягнуто шляхом передачі ноу-хау від унікальних та високооцінених проектів, реалізованих у Словаччині, та на основі попередніх заходів, що здійснювалися в Україні.

Рейтинг «Прозорість міст та регіонів в Україні» спрямований на підвищення прозорості та на зниження рівня корупції в органах місцевого самоврядування шляхом розробки рекомендацій, що відповідають антикорупційним потребам українських муніципалітетів та обласних рад. Для цього були зібрані дані щодо 50 міських та 22 обласних рад України, отримані шляхом опитування та аналізу інформації з доступних населенню джерел, та створено інтерактивний портал для відображення результатів за веб-адресою:

<http://local-governments.icps.com.ua/>.

Конкретні цілі:

- Розробка рекомендацій для застосування на муніципальному рівні з метою підвищення прозорості діяльності міських та обласних рад.
- Підвищення прозорості діяльності регіонів та їх центрів.
- Здійснення оцінки загальної конкурентоспроможності міст та областей України.

Результати цього проекту будуть корисними для всіх, хто може їх використати як джерело інформації та задля контролю за діяльністю міських та обласних рад.

Ми сподіваємося, що така практика може просувати гарні ідеї і надихати їх на впровадження по всій території України.

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО РЕЙТИНГ ТА ЙОГО МЕТОДОЛОГІЯ

Оскільки рівень корупції в Україні є відносно високим згідно з Індексом сприйняття корупції "Transparency International" (станом на 2020 рік Україна посіла 117 місце з 180 країн), а також враховуючи процеси децентралізації, що відбуваються в країні, потрібно якомога детальніше моніторити рівень прозорості та сприяти громадському контролю за діяльністю міських та обласних рад.

При цьому, результати рейтингу «Прозорість міст та регіонів в Україні» публікуються у легкодоступній та зрозумілій формі, вони привертають увагу громадськості та ЗМІ. Це підвищує громадський тиск на муніципалітети, що відповідно може підвищити ефективність та прозорість їх менеджменту.

З метою досягнення вищезазначеної цілі був створений інтерактивний портал <http://local-governments.icps.com.ua/>.

Рейтинг прозорості обласних рад України

У рейтингу оцінювались 22 обласні ради, за винятком тимчасово окупованих територій¹. У свою чергу, рейтинг прозорості обласних рад в Україні ґрунтується на даних, отриманих із наступних джерел:

- Відповіді на опитувальник, направлений МЦПД до 22 обласних рад.
- Відповіді на запити на інформацію, направлені МЦПД неофіційно – через третю особу («запит таємного клієнта»). Запити були спрямовані на виявлення реакції обласних рад на запити від пересічних громадян.
- Інформація у відкритому доступі на офіційних сайтах обласних рад.
- Інформація з профілів обласних рад у соціальній мережі Facebook.

В рамках підготовки рейтингу було розроблено 67 показників у 9 основних сферах, які відображають ситуацію щодо транспарентності обласних рад. Найбільш важливими сферами визначено інформаційну політику, складання бюджету, участь громадян, а також професійну етику та конфлікт інтересів. Максимальна оцінка обласної ради з 9 сфер становить 100 балів.

Моніторинг прозорості здійснювався протягом жовтня 2020 - лютого 2021 року.

---

¹ Дві області (Донецька і Луганська) були виключені з рейтингу через відмінності в компетенції звичайних обласних рад та спеціальних військово-цивільних адміністрацій, введених у Донецькій і Луганській областях Президентом України у зв'язку з антитерористичною операцією на територіях областей. Ці адміністрації частково взяли на себе функції місцевого самоврядування і виконавчої влади.

Вагові значення складових рейтингу прозорості обласних рад України

Сфера транспарентності	Значення %
I. Інформаційна політика	22%
II. Складання бюджету	15%
III. Державні закупівлі	12%
IV. Розпорядження майном	11%
V. Соціальні послуги	3%
VI. Кадрова політика	7%
VII. Професійна етика та конфлікт інтересів	13%
VIII. Участь громадян	13%
IX. Медіа	4%

Загальний рейтинг може варіюватись від 0 % (найгірший результат) до 100 % (найкращий результат).

Рейтинг прозорості найбільших міст України

Рейтинг прозорості 50 найбільших муніципалітетів² в Україні ґрунтується на даних, отриманих із наступних джерел:

- Відповіді на опитувальник, направлений МЦПД до 50 міських рад.
- Відповіді на запити на інформацію, направлені МЦПД неофіційно – через третю особу («запит таємного клієнта»). Кожен запит містив три питання і був спрямований на виявлення реакції міських рад на запити від пересічних громадян.
- Інформація у відкритому доступі на офіційних сайтах міських рад.
- Інформація з профілів міських рад у соціальній мережі Facebook.

В рамках підготовки рейтингу було розроблено 77 показників у 9 основних сферах, які відображають ситуацію щодо транспарентності міських рад. Найбільш важливими сферами визначено інформаційну політику, адміністративні, комунальні та соціальні послуги, а також складання бюджету. Максимальна оцінка міської ради з 9 сфер становить 100 балів.

Моніторинг прозорості здійснювався протягом жовтня 2020 - лютого 2021 року.

² Міські ради були відібрані для рейтингу за принципом найбільшої чисельності населення відповідних міст, з виключенням міст, розташованих на тимчасово окупованих територіях. Дані про чисельність населення офіційно опубліковані Державною службою статистики України станом на 1 січня 2016 року.

Вагові значення складових рейтингу прозорості міських рад України

Сфера транспарентності		Значення %
I.	Інформаційна політика	15%
II.	Розпорядження майном територіальної громади	12%
III.	Землекористування та будівельна політика	6%
IV.	Державні закупівлі	12%
V.	Складання бюджету	14%
VI.	Адміністративні, комунальні та соціальні послуги	15%
VII.	Професійна етика та конфлікт інтересів	9%
VIII.	Кадрова політика	5%
IX.	Участь громадян	12%

Загальний рейтинг може варіюватись від 0 % (найгірший результат) до 100 % (найкращий результат).

Про портал «Прозорість міст та регіонів в Україні»

На основі зібраних даних був створений портал рейтингу «Прозорість міст та регіонів в Україні»:
<http://local-governments.icps.com.ua/>.

Основні особливості порталу представлені нижче.

Можливості порталу³

Профіль міст та областей	Демонстрація рейтингів	Порівняння індикаторів
<ul style="list-style-type: none"> загальна інформація ключові показники по сферах опрацьовані відповіді по питаннях рейтингу 	<ul style="list-style-type: none"> найбільш та найменш прозорі міста та регіони рейтинги за типами муніципалітету рейтинги за певними показниками 	<ul style="list-style-type: none"> з іншими містами та областями з середнім значенням, у т.ч. по різних сферах з попередніми роками

³ Без урахування частини порталу, пов'язаної з рейтингом "Фінансового здоров'я міст та регіонів України".

Вигляд порталу

Головна Рейтинг міст Рейтинг регіонів Порівняти

Методологія Про проект

Рейтинг оновлено, результати за 2019 рік тепер доступні

Прозорість та фінансове здоров'я 50 найбільших міст та 22 регіонів

Чи знаєте Ви? Середня оцінка прозорості міст зростає з 42,9% в 2016 році до 51,4% у 2017 році

Місто	Рейтинг	Тенденція
1. Львів	88,5%	↑
2. Івано-Франківськ	88,5%	↑
3. Тернопіль	88,5%	↑
4. Житомир	88,5%	↑
5. Чернівецький	88,5%	↑
6. Вінниця	88,5%	↑
7. Черкаси	88,5%	↑
8. Одеса	88,5%	↑
9. Львів	88,5%	↑
10. Львів	88,5%	↑
11. Львів	88,5%	↑
12. Львів	88,5%	↑
13. Львів	88,5%	↑
14. Львів	88,5%	↑
15. Львів	88,5%	↑
16. Львів	88,5%	↑
17. Львів	88,5%	↑
18. Львів	88,5%	↑
19. Львів	88,5%	↑
20. Львів	88,5%	↑

Рейтинг міст

Регіон	Рейтинг	Тенденція
1. Львівський	88,5%	↑
2. Івано-Франківський	88,5%	↑
3. Тернопільський	88,5%	↑
4. Житомирський	88,5%	↑
5. Чернівецький	88,5%	↑
6. Вінницький	88,5%	↑
7. Черкаський	88,5%	↑
8. Одеський	88,5%	↑
9. Львівський	88,5%	↑
10. Львівський	88,5%	↑
11. Львівський	88,5%	↑
12. Львівський	88,5%	↑
13. Львівський	88,5%	↑
14. Львівський	88,5%	↑
15. Львівський	88,5%	↑
16. Львівський	88,5%	↑
17. Львівський	88,5%	↑
18. Львівський	88,5%	↑
19. Львівський	88,5%	↑
20. Львівський	88,5%	↑

Рейтинг регіонів

Порівняти	Місто	Регіон	Рейтинг
1. Львів	Львівський	88,5%	
2. Івано-Франківськ	Івано-Франківський	88,5%	
3. Тернопіль	Тернопільський	88,5%	
4. Житомир	Житомирський	88,5%	
5. Чернівецький	Чернівецький	88,5%	
6. Вінниця	Вінницький	88,5%	
7. Черкаси	Черкаський	88,5%	
8. Одеса	Одеський	88,5%	
9. Львів	Львівський	88,5%	
10. Львів	Львівський	88,5%	
11. Львів	Львівський	88,5%	
12. Львів	Львівський	88,5%	
13. Львів	Львівський	88,5%	
14. Львів	Львівський	88,5%	
15. Львів	Львівський	88,5%	
16. Львів	Львівський	88,5%	
17. Львів	Львівський	88,5%	
18. Львів	Львівський	88,5%	
19. Львів	Львівський	88,5%	
20. Львів	Львівський	88,5%	

Порівняти

Географія проекту:

КЛЮЧОВІ РЕЗУЛЬТАТИ РЕЙТИНГУ ПРОЗОРОСТІ ОБЛАСНИХ РАД УКРАЇНИ

Основні результати рейтингу «Прозорості обласних рад України» представлені нижче⁴:

Області з найвищим балом по прозорості

#	Назва	Рейтинг ▼	Загальна
1.	Рівненська область	A+	91 %
2.	Вінницька область	A+	81 %
3.	Хмельницька область	A	77 %
4.	Волинська область	A-	73 %
5.	Сумська область	A-	71 %
6.	Запорізька область	B+	68 %
7.	Тернопільська область	B+	66 %
8.	Чернігівська область	B+	66 %
9.	Львівська область	B	64 %
9.	Одеська область	B	64 %

Області з найнижчим балом по прозорості

#	Назва	Рейтинг ▲	Загальна
1.	Житомирська область	D	34 %
2.	Закарпатська область	C-	42 %
3.	Чернівецька область	C+	53 %
4.	Дніпропетровська область	B-	56 %
4.	Кіровоградська область	B-	56 %
4.	Черкаська область	B-	56 %
7.	Київська область	B	60 %
7.	Миколаївська область	B	60 %
9.	Полтавська область	B	61 %
9.	Харківська область	B	61 %

⁴ Повний список наведений у додатках у кінці документу.

Аналіз результатів рейтингу прозорості обласних рад України дозволяє зробити наступні висновки:

- З 2016 року середній показник прозорості областей та міст значно зріс. У порівнянні з 2020 роком по областях показник підвищився майже на 30%, а зростання по містах складає біля 40%. Однак, якщо порівнювати показники за 2019-2020 роки, у 2020 році зміни були незначні. Середній показник прозорості обласних рад збільшився всього на 0.3%, а показник прозорості міських рад знизився на 2.35%. На це частково вплинуло оновлення сайтів муніципалітетів: на момент збору інформації частина даних впродовж тривалого періоду не була завантажена на сайт.

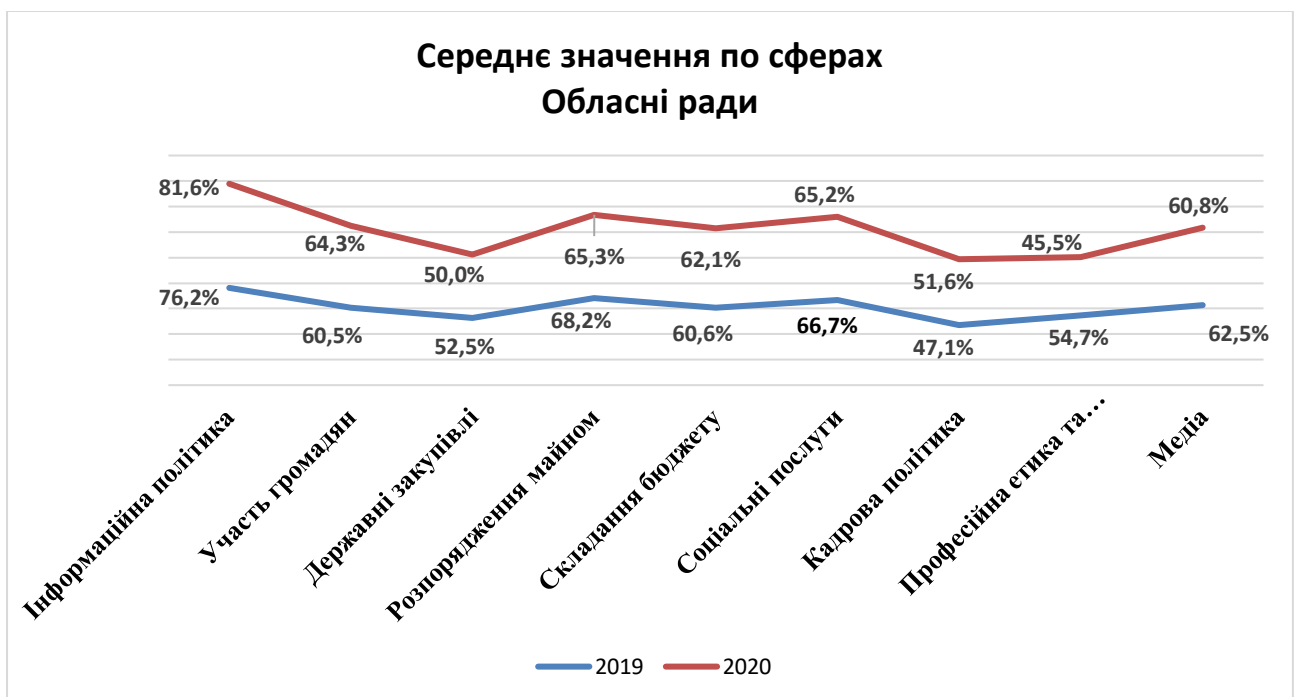

- Станом на початок 2021 року найпрозорішою сферою обласних рад є інформаційна політика. Середній бал складає 81.6%. В розділі «Інформаційна політика» ми звертали увагу на те, чи відповідають ради на запити, чи публікуються біографії керівників, звіти про роботу, матеріали засідань та дані про область. Цей показник зріс порівняно з показником за попередній рік на 5.4%. Також на 4.5% підвищився бал по кадровій політиці – з 47.1% до 51.6%. Показник участі громадян зріс на 3.8%, що теж є досить позитивним. Найгіршим результатом виявився за показником «Професійна етика та конфлікт інтересів», він знизився на

9.3% порівняно з 2019 роком. Такий різкий спад відбувся у зв'язку з запровадженням Єдиного державного реєстру декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, який був створений Національним агентством з питань запобігання корупції. Відповідно, законом не передбачено публікувати декларації додатково на сайті обласних рад.

- Також знизився показник по Державних закупівлях на 2.5% порівняно з попереднім роком, що можна пояснити внесенням інформації про державні закупівлі безпосередньо на сайт Прозорро.

- Показник розпорядження майном знизився порівняно з попереднім роком на 2.8%. Дана сфера охоплює питання пов'язані з публікацією інформації щодо рухомого та нерухомого майна, що знаходиться в комунальній власності або власності територіальних громад, наявність інформації про конкурси здачі в оренду чи продажу майна та наявність публікацій про результати таких конкурсів тощо.

- В цілому по областях середній показник прозорості майже не змінився порівняно з попереднім роком. Проте, відбулися зміни у структурі рейтингу. Так, Херсонська обласна рада піднялася в рейтингу на 8 позицій (показник покращився на 19 одиниць). Також, на 19 п.п. покращила свою позицію Чернівецька обласна рада – з 34% до 53%, проте, в рейтингу займає 20 місце. Полтавська обласна рада піднялася на 5 сходинок (+16 п.п.), а Сумська та

Тернопільська обласні ради – на 4 позиції. Знизилися показники у Закарпатської обласної ради на 15 п.п., у Хмельницької обласної ради на 13.5 п.п., хоча, їй вдалося утриматися у трійці лідерів. Також, значно знизився загальний показник прозорості Київської обласної ради – на 11 п.п., що призвело до падіння обласної ради в рейтингу на 8 позицій.

Порівняно з 2019 роком Рівненська, Волинська та Кіровоградська області цього року залишилися на тих же позиціях, що й минулого року. А Рівненська обласна рада два роки поспіль утримує перше місце в рейтингу прозорості. Проте, зміни в п.п. відбулися і в них.

Обласні ради	2019		2020		2020/2019
	%	місце в рейтингу	%	місце в рейтингу	%
Рівненська обласна рада	93%	1	91%	1	-2%
Волинська обласна рада	78%	4	72.50%	4	-6%
Кіровоградська обласна рада	51%	17	56%	17	5%

- З поширенням доступу громадян до інтернету поступово змінюються і способи висвітлення важливої для громади інформації та оприлюднення документації. Тепер документи влади обов’язково оприлюднюються на їхніх сайтах. А місцеві газети, бюлетені, стенди зараз розглядаються як додаткові джерела поширення інформації. Так, газети видають лише Житомирська, Полтавська та Запорізька обласні ради. Проте, усі обласні ради регулярно публікують новини та анонси на сайті обласної ради у розділі «Новини». Також, усі ради мають власні сторінки у Facebook. І 21 з 22 обласних рад регулярно публікують дописи.

- Ще одним важливим майданчиком для комунікації є створення онлайн-платформи на сайті обласної ради. Це зручний інструмент, який дозволяє швидко та структуровано надіслати запит до органів місцевого самоврядування. 20 із 22 рад мають такі платформи.

- Частка відповідей «так» знизилася по 20-ьох з 67-ми показників. Найгірші тенденції спостерігалися за такими питаннями:

- Чи опубліковано на веб-сайті обласної ради декларації про майно, доходи, витрати і зобов’язання фінансового характеру голови обласної ради, депутатів обласної ради за 2020 рік?

- Чи встановлено обласною радою спеціальний режим звітності про порушення правил поведінки (створити особливі канали надання інформації доброчесними викривачами фактів корупції, запровадити заходи захисту таких викривачів)?

- Чи на веб-сайті обласної ради створено окремий розділ для громадськості, в якому можна залишити повідомлення (скарги) про порушення кодексу етики, незаконні практики працівників обласної ради, конфлікту інтересів?

- Чи опубліковано на веб-сайті обласної ради плани державних закупівель на поточний період?

• Найбільш суттєве збільшення відповідей «так» спостерігається за наступними питаннями:

- Чи опубліковано на веб-сайті обласної ради порядок здійснення моніторингу та вирішення конфлікту інтересів?

- Чи опубліковано на веб-сайті обласної ради правила поведінки для виборних посадових осіб, а також найманих працівників обласної ради (кодекс етики)?

- Чи опубліковано на веб-сайті умови отримання грантів та фінансування соціальних проєктів/конкурсів з обласного бюджету жителями області?

- Чи публікує обласна рада на своєму сайті аудіо/відеозапис засідань обласної ради?

- Чи забезпечено надання відповіді на запити на інформацію у встановлені законом терміни (офіційний запит МЦПД)?

- Чи публікує обласна рада на своєму веб-сайті результати консультацій із громадськістю щодо бюджету на наступний рік?

Іншими цікавими фактами є наступні:

• 9 з 22 регіонів покращили свою оцінку порівняно з попередніми рейтинговими показниками.
• Найдинамічніше покращення балів спостерігається у Херсонської та Чернівецької обласних рад (+19 позицій), і Полтавської обласної ради (+16 позицій).

• Протилежну динаміку продемонструвала Закарпатська, Хмельницька та Київська обласні ради.

• Загальна оцінка знизилася у 10 з 22 регіонів.

• 5 областей з 22 не опублікували Етичний кодекс для виборних чиновників та службовців на своїх веб-сайтах. У 2019 році таких областей була майже половина.

• 12 з 22 регіонів не публікують на веб-сайті інформацію про надані гранти та бізнес-проєкти, що фінансуються з обласного бюджету.

• Понад 36% регіонів опублікували на своєму веб-сайті результати процесу відбору, включаючи остаточну оцінку та остаточний рейтинг кандидатів. Минулого року показник був нижчий – менше 30%.

• Жодна обласна рада не публікує на сайті відповіді на звернення, пропозиції та скарги громадян на відповідній інтернет-платформі.

КЛЮЧОВІ РЕЗУЛЬТАТИ РЕЙТИНГУ ПРОЗОРОСТІ МІСЬКИХ РАД УКРАЇНИ

Основні результати рейтингу «Прозорості міських рад України» представлені нижче⁵:

Десять міст з найвищим балом по прозорості

#	Назва	Рейтинг ▼	Загальна
1.	Вінниця	A+	99 %
2.	Хмельницький	A+	97 %
3.	Сєвєродонецьк	A+	92 %
4.	Дніпро	A+	90 %
5.	Київ	A+	90 %
6.	Бахмут	A+	90 %
7.	Тернопіль	A+	89 %
8.	Кам'янське	A+	89 %
9.	Кропивницький	A+	88 %
10.	Мукачево	A+	86 %

Міста з найнижчим балом по прозорості

#	Назва	Рейтинг ▲	Загальна
1.	Новомосковськ	D-	26 %
2.	Костянтинівка	D	32 %
3.	Ізмаїл	C-	40 %
4.	Конотоп	C-	45 %
5.	Херсон	C+	54 %
6.	Ковель	B-	56 %
7.	Мелітопіль	B-	56 %
7.	Харків	B-	56 %
9.	Бердичів	B-	58 %
10.	Павлоград	B-	59 %

⁵ Повний список наведений у додатках у кінці документу.

Аналіз результатів рейтингу прозорості міських рад України дозволяє зробити наступні висновки:

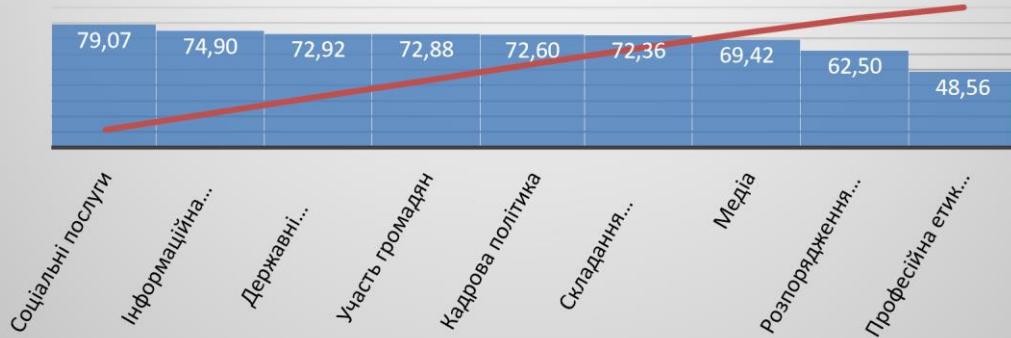
- Середній показник прозорості по містах дещо знизився порівняно з показником за 2019 рік – на 2%. У 2019 році середнє значення прозорості 50-ти досліджуваних міст було на рівні 72%, у 2020 році показник знизився до 70%.

- У розрізі сфер, найкращий результат був досягнутий по показнику "Адміністративні, комунальні та соціальні послуги" (79.07%), проте, порівняно з попереднім роком показник знизився на 1.83%.

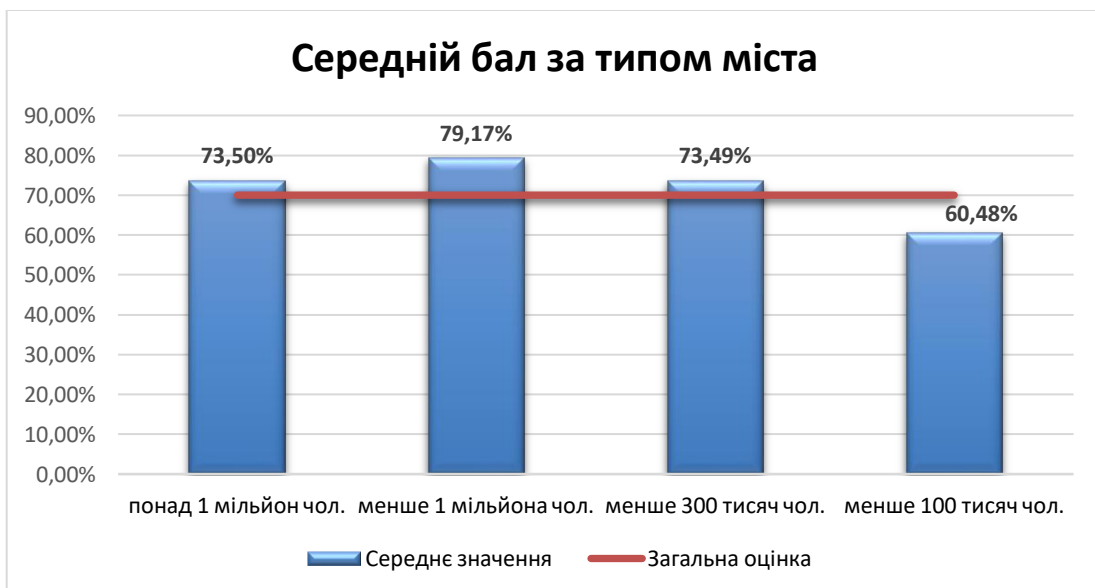
- Як і у 2019 році, найгірший результат був досягнутий по показнику "Професійна етика та конфлікт інтересів" (48.56%). У 2019 році даний показник становив 56,7% (тобто у 2020 році він знизився на 8.14%).

Середнє значення по сферах

• Якщо порівняти прозорість міст за чисельністю населення, найвищий середній бал отримали міста з населенням від 1 мільйона до 300 тисяч чоловік – 79.17%. Міста понад 1 мільйон чоловік та міста з населенням від 300 до 100 тисяч мають середній бал 73.5% у 2020 році. Ці показники є вищими від середнього значення у 2020 році, що становить 70%. А міста з чисельністю менше 100 тисяч чоловік отримали середній бал – 60.48%, що є нижчим від середнього показника по 50-ти досліджуваних містах.

Середній бал за типом міста

- Северодонецьк займає третє місце по прозорості два роки поспіль – у 2019 та 2020 роках.
- Усі міські ради розмістили на своїх сайтах рекомендації та застереження МОЗ щодо COVID-19.
- Загальна оцінка щодо участі громадян та кадрової політики у 2020 році підвищилася на 2%.
- Тернопільська міська рада піднялася в рейтингу прозорості на 26 позицій у 2020 році завдяки оновленню та наповненню сайту.
- Дрогобицька міська рада піднялася в рейтингу прозорості на 17 позицій у 2020 році завдяки оновленню та наповненню сайту.
- Більшість міських рад (понад 90%) регулярно публікують інформацію про бюджет та зміни.
- 16 з 50 міст покращили свою оцінку порівняно з попередніми рейтинговими показниками.
- Найбільше балів у 2020 році додав Павлоград (+25 балів).
- Значно покращив свою позицію в рейтингу Тернопіль – з 33 місця піднявся до 7-го.
- Дрогобич – з 41 піднявся на 24-те місце.
- Протилежну динаміку продемонстрували Конотоп, Ковель, Херсон, Кам'янець-Подільський. Це частково пов'язано з оновленням сайтів міських рад, на які в момент збору даних для рейтингу не повністю були завантажені документи та заповнені розділи.
- Частка відповідей "так" знизилася по 38-ти з 77-ми показників. Найгірші тенденції спостерігалися за такими питаннями:
  - Чи забезпечено надання повної інформації у відповіді на запит на інформацію? (Відповідь на запит "таємного клієнта")
  - Чи опублікований на веб-сайті міської ради поточний бюджет зі всіма змінами?
  - Чи опубліковано на веб-сайті плани закупівель на поточний період?
  - Чи опубліковано у відповідному розділі інформацію про завершені закупівлі міської ради (із зазначенням типу закупівлі, дати, ціни, кандидатів, їх пропозиції, протоколів засідань Комісії)?
  - Чи опубліковано на сайті аналіз доцільності продажу/здачі в оренду майна, включаючи наявні фінансові витрати на утримання та прогнозований розмір надходжень до міського бюджету, перед будь-яким продажем/орендою?

- Чи опубліковано на веб-сайті міської ради перелік категорій осіб, які можуть отримати соціальну допомогу від міської влади, що містить зазначення соціальних послуг, що гарантуються міською радою та підрозділи (служби), що відповідають за надання відповідних послуг?

- Чи опубліковано на веб-сайті міської ради декларації про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру міського голови, депутатів міської ради за 2020 рік?

• Найбільш суттєве збільшення відповідей "так" (кращі практики) спостерігається за наступними 5 показниками:

- Чи опубліковано на веб-сайті міської ради порядок внесення місцевої ініціативи на розгляд ради?

- Чи відображено в режимі реального часу на веб-сайті міської ради інформацію про закупівлі, які здійснюються через систему Prozorro з наданням відповідних гіперпосилань на актуальні пропозиції?

- Чи опубліковано на веб-сайті міської ради порядок та графік проведення консультацій із громадянами та бізнесом щодо змісту проекту бюджету на наступний рік.

- Чи публікує міська рада на своєму веб-сайті результати консультацій із громадськістю щодо бюджету на наступний рік?

Іншими цікавими фактами є наступні:

• 29 міст надали відповіді на запити громадян згідно із Законом про доступ до публічної інформації у встановлений законом термін (протягом 5 днів).

• 94% міст опублікували на веб-сайті матеріали сесій міської ради (включаючи стенограми, аудіо/відеозапис сесій, протоколи сесій та результати поіменного голосування).

• 76% міст опублікували Кодекс етики для виборних посадових осіб на своїх веб-сайтах.

• Частка міст з публічно доступною інформацією про результати конкурсних процедур купівлі/оренди об'єктів комунальної власності зростає з 22% у 2016 році до 70% у 2021 році.

• 22 з 50 міст не публікують на веб-сайті інформацію про надані гранти та бізнес-проекти, що фінансуються з міського бюджету.

• Лише 12 з 50 міст опублікували на веб-сайті міської ради повні декларації мерів про власність, доходи, витрати та фінансові зобов'язання. Це пов'язано з прийняттям закону про публікацію декларацій посадових осіб на сайті Національного агентства з питань запобігання корупції.

- 12 з 50 міст не в повній мірі публікують інформацію про міського голову, депутатів, склад постійних комісій та склад виконавчого комітету.
- Лише 28% міст створили інтернет-платформи з публічно доступними відповідями на звернення, пропозиції та скарги громадян.
- Лише 2 міста з 50 не мають онлайн-платформи для звернення громадян. Проте, на сайтах усіх обласних рад є електронні адреси та контактні телефони для звернення громадян.
- В більшості випадків міські ради реагують на звернення громадян та надсилають відповідь у письмовій формі або електронною адресою. У 2021 році на запити «таємного клієнта» не відповіли 8 міських рад з 50-ти.

ПІСЛЯМОВА

Як видно по результатах рейтингу, значного прогресу відносно росту основних показників прозорості у 2020 році не було. Це частково можна пояснити невизначеністю, яка тривалий час продовжувалася протягом 2020 року. Однак, якщо порівняти дані отримані у 2021 році з даними за 2016 рік, видно значний прогрес у підвищенні показників прозорості. Цьому посприяли наступні фактори:

- Вектор цифровізації розвитку країни.
- Розуміння необхідності покращення прозорості та нове покоління лідерів.
- Тиск та моніторинг рішень зі сторони громадськості.
- Обмін досвідом з європейськими партнерами.
- Загальна тенденція до боротьби з корупцією.
- Вплив виборів на прозорість органів місцевого самоврядування.
- Вплив нашого проекту «Сприяння прозорості та впровадження антикорупційних заходів у державних підприємствах та органах місцевого самоврядування в Україні» та консультування з місцевими органами щодо покращень показників їх прозорості.

Також, вагомими були і отримані бали за відповіді на запити на інформацію, враховуючи, що місцеві адміністрації хотіли бути максимально відкритими.

Тим не менше, зрозуміло, що ще залишаються сфери для удосконалення діяльності міських та обласних рад.

У свою чергу, наступні фактори могли б посприяти прозорості муніципалітетів:

- Регулярна та вчасна публікація інформації;
- Публікація інформації у повному обсязі;
- Використання єдиного підходу до розкриття інформації;
- Застосування електронного формату звітностей;
- Розміщення ключової інформації на «відстані 3-ох кліків»;
- Оперативне реагування на запити.

Ми вдячні регіональним координаторам та експертам, міським та обласним радам та адміністраціям за участь та за допомогу у підготовці даного рейтингу.

Ми сподіваємося, що така практика допоможе сприяти прозорості діяльності місцевих органів влади та просувати такий підхід по всій території України.

РЕЙТИНГ ПРОЗОРОСТІ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ – ПОВНИЙ СПИСОК

#	Назва	Рейтинг ▼	Загальна	I. Інформаційна політика	II. Складання бюджету	III. Державні закупівлі	IV. Розпорядження майном	V. Соціальні послуги	VI. Кадрова політика	Професійна етика та конфлікт інтересів	VIII. Участь громадян	IX. Медіа
1.	Рівненська область	 A+	91 %	91 %	87 %	100 %	100 %	100 %	100 %	77 %	100 %	50 %
2.	Вінницька область	 A+	81 %	82 %	73 %	95 %	83 %	100 %	57 %	77 %	92 %	50 %
3.	Хмельницька область	 A	77 %	77 %	73 %	82 %	79 %	100 %	86 %	62 %	85 %	50 %
4.	Волинська область	A-	73 %	82 %	100 %	27 %	50 %	100 %	71 %	65 %	85 %	75 %
5.	Сумська область	A-	71 %	82 %	53 %	45 %	92 %	0 %	29 %	88 %	100 %	50 %
6.	Запорізька область	B+	68 %	70 %	53 %	100 %	100 %	33 %	43 %	50 %	54 %	100 %
7.	Тернопільська область	B+	66 %	91 %	67 %	41 %	92 %	100 %	29 %	50 %	54 %	50 %
8.	Чернігівська область	B+	66 %	91 %	80 %	9 %	92 %	100 %	57 %	35 %	62 %	50 %
9.	Львівська область	B	64 %	82 %	93 %	82 %	33 %	67 %	57 %	54 %	31 %	50 %
9.	Одеська область	B	64 %	84 %	53 %	100 %	92 %	67 %	14 %	15 %	54 %	88 %
11.	Івано-Франківська область	B	63 %	95 %	80 %	0 %	92 %	67 %	0 %	54 %	62 %	50 %
11.	Херсонська область	B	63 %	82 %	53 %	9 %	83 %	100 %	100 %	38 %	69 %	50 %
13.	Полтавська область	B	61 %	64 %	73 %	100 %	42 %	0 %	57 %	38 %	62 %	75 %
13.	Харківська область	B	61 %	75 %	40 %	36 %	58 %	100 %	93 %	23 %	100 %	50 %
15.	Київська область	B	60 %	68 %	53 %	0 %	92 %	67 %	14 %	77 %	85 %	50 %
15.	Миколаївська область	B	60 %	75 %	53 %	91 %	50 %	67 %	29 %	65 %	38 %	50 %
17.	Дніпропетровська область	B-	56 %	77 %	53 %	73 %	8 %	67 %	71 %	23 %	69 %	75 %
17.	Кіровоградська область	B-	56 %	86 %	40 %	100 %	75 %	0 %	29 %	15 %	38 %	50 %
17.	Черкаська область	B-	56 %	91 %	53 %	0 %	58 %	67 %	86 %	38 %	46 %	50 %
20.	Чернівецька область	C+	53 %	91 %	53 %	9 %	50 %	67 %	14 %	38 %	62 %	50 %
21.	Закарпатська область	C-	42 %	91 %	53 %	0 %	0 %	67 %	43 %	15 %	31 %	75 %
22.	Житомирська область	D	34 %	68 %	27 %	0 %	17 %	0 %	57 %	0 %	38 %	100 %

РЕЙТИНГ ПРОЗОРОСТІ НАЙБІЛЬШИХ МІСТ УКРАЇНИ – ПОВНИЙ СПИСОК

#	Назва	Рейтинг ▼	Загальна	I. Інформаційна політика	II. Розпорядження майном територіальної громади	III. Землекористування та будівельна політика	IV. Державні закупівлі	V. Складання бюджету	VI. Адміністративні, комунальні та соціальні послуги	VII. Професійна етика та конфлікт інтересів	VIII. Кадрова політика	IX. Участь громадян
1.	Вінниця	 A+	99 %	100 %	92 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	96 %
2.	Хмельницький	 A+	97 %	100 %	100 %	100 %	100 %	82 %	100 %	100 %	100 %	94 %
3.	Северодонецьк	 A+	92 %	53 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	89 %	100 %	98 %
4.	Дніпро	A+	90 %	77 %	92 %	100 %	100 %	100 %	93 %	67 %	100 %	88 %
5.	Київ	A+	90 %	72 %	92 %	83 %	100 %	100 %	100 %	78 %	90 %	88 %
6.	Бахмуг	A+	90 %	83 %	92 %	83 %	100 %	100 %	100 %	39 %	100 %	96 %
7.	Тернопіль	A+	89 %	87 %	92 %	100 %	100 %	96 %	87 %	56 %	100 %	88 %
8.	Кам'янське	A+	89 %	93 %	92 %	100 %	100 %	100 %	93 %	50 %	100 %	67 %
9.	Кропивницький	A+	88 %	73 %	83 %	100 %	100 %	100 %	93 %	44 %	100 %	96 %
10.	Мукачеве	A+	86 %	73 %	92 %	83 %	100 %	100 %	93 %	44 %	100 %	83 %
11.	Івано-Франківськ	A+	85 %	93 %	92 %	83 %	75 %	57 %	93 %	89 %	80 %	100 %
12.	Черкаси	A+	85 %	83 %	92 %	83 %	100 %	86 %	93 %	44 %	80 %	83 %
13.	Львів	A+	84 %	63 %	75 %	100 %	100 %	93 %	93 %	72 %	80 %	79 %
13.	Шостка	A+	84 %	67 %	92 %	100 %	100 %	79 %	93 %	78 %	40 %	88 %
15.	Чернівці	A+	83 %	95 %	75 %	83 %	75 %	100 %	93 %	33 %	100 %	83 %
16.	Чернігів	A+	80 %	93 %	75 %	67 %	83 %	100 %	73 %	22 %	100 %	92 %
17.	Луцьк	A	79 %	80 %	42 %	83 %	100 %	100 %	90 %	33 %	80 %	88 %
18.	Ужгород	A	77 %	82 %	75 %	100 %	33 %	93 %	83 %	56 %	90 %	92 %
19.	Суми	A	77 %	93 %	71 %	67 %	25 %	82 %	93 %	78 %	100 %	81 %
20.	Житомир	A	75 %	77 %	42 %	75 %	83 %	86 %	93 %	44 %	100 %	75 %
20.	Одеса	A	75 %	88 %	63 %	54 %	100 %	71 %	60 %	78 %	40 %	92 %
22.	Кривий Ріг	A-	75 %	90 %	92 %	100 %	29 %	64 %	100 %	22 %	60 %	96 %
23.	Запоріжжя	A-	73 %	77 %	92 %	50 %	92 %	79 %	93 %	0 %	40 %	79 %
24.	Дрогобич	A-	73 %	73 %	17 %	50 %	83 %	86 %	83 %	78 %	100 %	83 %
25.	Полтава	B+	70 %	83 %	92 %	83 %	46 %	64 %	93 %	11 %	60 %	71 %

продовження

#	Назва	Рейтинг ▼	Загальна	I. Інформаційна політика	II. Розпорядження майном територіальної громади	III. Землекористування та будівельна політика	IV. Державні закупівлі	V. Складання бюджету	VI. Адміністративні, комунальні та соціальні послуги	VII. Професійна етика та конфлікт інтересів	VIII. Кадрова політика	IX. Участь громадян
26.	Ніжин	B+	69 %	70 %	71 %	83 %	33 %	93 %	83 %	28 %	100 %	67 %
27.	Маріуполь	B+	68 %	67 %	25 %	75 %	100 %	82 %	70 %	44 %	60 %	75 %
28.	Краматорськ	B+	67 %	73 %	17 %	50 %	83 %	82 %	63 %	89 %	100 %	60 %
28.	Миколаїв	B+	67 %	72 %	63 %	58 %	50 %	64 %	93 %	44 %	40 %	88 %
30.	Біла Церква	B	65 %	45 %	75 %	67 %	83 %	64 %	73 %	22 %	100 %	67 %
31.	Лисичанськ	B	65 %	77 %	25 %	83 %	79 %	57 %	93 %	22 %	60 %	71 %
32.	Бровари	B	64 %	77 %	42 %	33 %	58 %	57 %	93 %	33 %	60 %	88 %
33.	Кам'янець-Подільський	B	64 %	100 %	58 %	83 %	46 %	57 %	80 %	11 %	30 %	73 %
34.	Слов'янськ	B	63 %	65 %	50 %	67 %	67 %	57 %	60 %	67 %	100 %	58 %
35.	Олександрія	B	63 %	68 %	92 %	71 %	100 %	36 %	47 %	33 %	50 %	63 %
36.	Рівне	B	62 %	82 %	17 %	42 %	100 %	50 %	90 %	33 %	30 %	71 %
37.	Кременчук	B	61 %	68 %	8 %	17 %	83 %	64 %	93 %	89 %	60 %	42 %
38.	Бердянськ	B	61 %	70 %	75 %	67 %	42 %	57 %	53 %	11 %	80 %	96 %
38.	Нікополь	B	61 %	78 %	17 %	50 %	100 %	71 %	60 %	33 %	40 %	69 %
40.	Умань	B-	60 %	78 %	83 %	67 %	25 %	79 %	73 %	0 %	70 %	46 %
41.	Павлоград	B-	59 %	70 %	54 %	54 %	100 %	36 %	57 %	61 %	40 %	50 %
42.	Бердичів	B-	58 %	68 %	67 %	33 %	42 %	57 %	93 %	33 %	80 %	33 %
43.	Мелітополь	B-	56 %	42 %	25 %	33 %	29 %	71 %	70 %	100 %	90 %	58 %
43.	Харків	B-	56 %	65 %	33 %	25 %	83 %	54 %	43 %	56 %	60 %	71 %
45.	Ковель	B-	56 %	70 %	42 %	33 %	100 %	50 %	47 %	56 %	60 %	33 %
46.	Херсон	C+	54 %	77 %	58 %	67 %	17 %	43 %	60 %	28 %	60 %	77 %
47.	Конотоп	C-	45 %	43 %	42 %	58 %	58 %	43 %	67 %	22 %	40 %	21 %
48.	Ізмаїл	C-	40 %	72 %	38 %	42 %	8 %	36 %	53 %	28 %	60 %	26 %
49.	Костянтинівка	D	32 %	47 %	42 %	33 %	33 %	14 %	20 %	44 %	20 %	33 %
50.	Новомосковськ	D-	26 %	52 %	0 %	50 %	0 %	25 %	27 %	33 %	0 %	38 %